

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

CANLLAWIAU

Trawsgydymffurfio: safonau lles moch (SMR 12) (2021)

Crynodeb o'r rheolau lles ar gyfer moch.

Cyhoeddwyd gyntaf: 18 Rhagfyr 2020

Diweddarwyd ddiwethaf: 18 Rhagfyr 2020

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/trawsgydymffurfio-safonau-lles-moch-smr-12-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Cynnwys

[Cyflwyniad](#)

[Y prif ofynion](#)

[Arfer da](#)

[Y lloc](#)

[Archwiliadau maes](#)

[Gwybodaeth pellach](#)

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/trawsgydymffurfio-safonau-lles-moch-smr-12-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Cyflwyniad

Amcan y gofynion hyn yw diogelu lles moch trwy bennu'r safonau sy'n ofynnol ar gyfer eu cadw a gofalu amdanyn nhw. Rhaid i bawb sy'n cadw moch gadw at y rheolau hyn, yn ogystal â'r gofynion lles anifeiliaid fferm (SMR 13).

Y prif ofynion

- Rhaid cadw hychod a banwesi mewn grwpiau.
- Os oes gennych lai na 10 hwch, gallwch gadw hychod a banwesi ar eu pen eu hunain cyn belled â bod eu llociau'n bodloni'r safonau cyffredinol (gweler 'Y Lloc').
- Gellir cadw hychod ar eu pen eu hunain, o 7 niwrnod cyn diwrnod geni'r perchyll tan fod y perchyll wedi cael eu diddyfnu'n llwyr.

Mae safonau penodol ar gyfer moch sy'n cael eu cadw i mewn ar gyfer eu magu a'u pesgi. Y gofynion hyn yw:

- Mae'n rhaid i'r mochyn allu troi o gwmpas heb drafferth bob amser.
- Peidiwch byth â chlymu'ch moch ac eithrio os ydynt yn cael eu harchwilio, yn cael profion, triniaeth neu lawwdriniaeth at ddibenion milfeddygol.
- Rhaid i'r tennyn ateb y gofynion canlynol:
  - ni ddylai achosi niwed i'r mochyn a dylech ei archwilio'n rheolaidd a'i addasu yn ôl y gofyn iddo ffitio'n gyfforddus.
  - bydd y tennyn yn ddigon hir i'r mochyn allu troi o gwmpas, gorffwys a llyfu ei hun, ac ni fydd yn gallu tagu, anafu nac achosi poen i'r mochyn.

Os ydych yn defnyddio system llociau porchella, rhaid darparu gwres i'r perchyll a lle solid, sych a chyfforddus lle gallant i gyd orwedd gyda'i gilydd yr un pryd, oddi wrth yr hwch.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/trawsgydymffurfio-safonau-lles-moch-smr-12-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Rhaid i ran o'r llawr lle cedwir y perchyll, sy'n ddigon mawr iddynt allu gorwedd arno gyda'i gilydd yr un pryd, fod yn solid neu wedi'i orchuddo â mat neu â gwellt neu ddeunydd addas arall.

Arfer da

Tocio cynffonnau

Ni ganiateir tocio cynffonnau fel mater o drefn. Gellir tocio cynffonnau dim ond pan fydd mesurau i wella amodau amgylcheddol neu systemau rheoli wedi eu cyflawni gyntaf i atal brathu cynffonnau, ond ble y mae tystiolaeth o hyd i ddangos bod niwed i gynffonnau moch drwy frathu wedi digwydd.

Y lloc

- Bydd wedi'i adeiladu fel bod pob mochyn yn gallu:
  - sefyll, gorwedd a gorffwys heb drafferth
  - cael lle glân, cyfforddus a sych i orffwys arno
  - gweld moch eraill, oni bai bod y mochyn wedi'i ynysu am resymau milfeddygol neu yn yr wythnos cyn y disgwylir iddi eni ei pherchyll ac yn ystod geni, pan y gellir cadw'r hychod a'r banwesi i ffwrdd o foch eraill
  - cadw tymheredd cyfforddus
  - cael digon i le i orwedd yr un pryd
- Ni fydd mesuriadau unrhyw stâl neu loc ar gyfer moch unigol yn llai na hyd y mochyn wedi'i luosi â'i hun ac ni fydd unrhyw ochr fewnol yn llai na 75% o hyd y mochyn, bydd hyd y mochyn yn cael ei fesur o flaen ei swch at fôn ei gynffon pan fydd yn sefyll â'i gefn yn syth.
- Ni fydd y paragraff uchod yn gymwys i hwch/ banwes am y cyfnod o saith niwrnod cyn y diwrnod y disgwylir iddi eni ei pherchyll tan y diwrnod pan gaiff

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/trawsgydymffurfio-safonau-lles-moch-smr-12-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

ei pherchyll (gan gynnwys unrhyw berchyll maeth) eu diddyfnu.

Cewch fwy o wybodaeth am lociau moch yn y [Cod Lles Moch](#).

Archwiliadau maes

- Gofalu fod y lloc yn ateb y gofynion yn y Cod Argymhellion ar gyfer Lles Da Byw: Moch.
- Gofalu fod gan y ffermwr neu'r ceidwad gopi o'r Cod neu'n gwybod lle i gael copi.

Gwybodaeth pellach

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â:

- Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion

neu gweler y daflen [Trawsgydymffurfio: cysylltiadau defnyddiol \(2022\)](#) o fewn y pecyn hwn.

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch.

Drllenhwch ein [datganiad hygyrchedd](#) i gael rhagor o wybodaeth.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/trawsgydymffurfio-safonau-lles-moch-smr-12-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).